

EFEKTY UCZENIA SIĘ

1. OGÓLNE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

- 1) zasady i metody monitorowania stanu zdrowia pacjenta oraz realizacji działań promocyjno-profilaktycznych w populacji osób zdrowych;
- 2) standardy realizacji zaawansowanych i samodzielnych świadczeń pielęgniarских;
- 3) mechanizmy działania produktów leczniczych i zasady ich ordynowania;
- 4) wytyczne terapeutyczne i standardy opieki pielęgniarской w chorobach przewlekłych;
- 5) zasady i metody edukacji osób zdrowych i chorych w chorobach przewlekłych;
- 6) rolę pielęgniarki w koordynowanej opiece zdrowotnej;
- 7) problematykę zarządzania zespołami pielęgniarскими i organizacjami opieki zdrowotnej;
- 8) uwarunkowania rozwoju jakości usług zdrowotnych;
- 9) regulacje prawne dotyczące wykonywania zawodu pielęgniarki i udzielania świadczeń zdrowotnych;
- 10) metodologię badań naukowych i zasady ich prowadzenia;
- 11) wymagania dotyczące przygotowywania publikacji naukowych;
- 12) kierunki rozwoju pielęgniarstwa w Europie i na świecie;
- 13) zasady udzielania świadczeń zdrowotnych w opiece długoterminowej;
- 14) uwarunkowania kulturowe i religijne sprawowania opieki pielęgniarской nad pacjentami różnych narodowości i wyznań;
- 15) metodykę kształcenia zawodowego przeddyplomowego i podyplomowego.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

- 1) monitorować stan zdrowia dzieci i osób dorosłych, w tym osób starszych, oraz wdrażać działania edukacyjne i promocyjno-profilaktyczne;
- 2) rozwiązywać problemy zawodowe, szczególnie związane z podejmowaniem decyzji w sytuacjach trudnych, wynikających ze specyfiki zadań zawodowych i warunków ich realizacji;
- 3) dobierać, zlecać i interpretować badania diagnostyczne w ramach posiadanych uprawnień;
- 4) opracowywać program edukacji terapeutycznej pacjenta z chorobą przewlekłą, prowadzić tę edukację i dokonywać ewaluacji tego programu;

- 5) samodzielnie pielęgnować pacjenta z raną przewlekłą i przetoką;
- 6) koordynować opiekę zdrowotną nad pacjentem w systemie ochrony zdrowia;
- 7) ordynować leki, środki specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne, w tym wystawiać na nie recepty lub zlecenia;
- 8) udzielać samodzielnych porad zdrowotnych w zakresie posiadanych kompetencji zawodowych;
- 9) tworzyć standardy opieki pielęgniarskiej oraz wdrażać je do praktyki pielęgniarskiej;
- 10) stosować odpowiednie przepisy prawa w działalności zawodowej;
- 11) określać zapotrzebowanie pacjentów na opiekę pielęgniarską oraz opracowywać założenia pielęgniarskiej polityki kadrowej;
- 12) komunikować się z pacjentem, uwzględniając uwarunkowania kulturowe i wyznaniowe;
- 13) organizować i nadzorować pracę zespołu pielęgniarskiego i personelu pomocniczego;
- 14) prowadzić badania naukowe i upowszechniać ich wyniki;
- 15) wykorzystywać wyniki badań naukowych i światowy dorobek pielęgniarstwa dla rozwoju praktyki pielęgniarskiej;
- 16) zapewniać opiekę pacjentowi wentylowanemu mechanicznie w warunkach opieki długoterminowej stacjonarnej i domowej;
- 17) stosować metodykę nauczania oraz ewaluacji w realizacji zadań z zakresu kształcenia zawodowego.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- 1) dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych;
- 2) formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgnięcia porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
- 3) okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i solidarność zawodową;
- 4) rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań;
- 5) ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne;
- 6) wykazywania profesjonalnego podejścia do strategii marketingowych przemysłu farmaceutycznego i reklamy jego produktów.

2. SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

A. NAUKI SPOŁECZNE I HUMANISTYCZNE (psychologia zdrowia, prawo w praktyce pielęgniarskiej, zarządzanie w pielęgniarstwie, dydaktyka medyczna, pielęgniarstwo wielokulturowe, język angielski)

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

- A.W1. modele i podejścia stosowane w psychologii zdrowia;
- A.W2. znaczenie wsparcia społecznego i psychologicznego w zdrowiu i chorobie;
- A.W3. teorie stresu psychologicznego, zależności między stresem a stanem zdrowia oraz inne psychologiczne determinanty zdrowia;
- A.W4. podejście salutogenetyczne podmiotowych uwarunkowań optymalnego stanu zdrowia i podejście patogenetyczne uwarunkowane chorobą;
- A.W5. procesy adaptacji człowieka do życia z przewlekłą chorobą i uwarunkowania tych procesów;
- A.W6. skutki prawne zdarzeń medycznych;
- A.W7. istotę błędów medycznych w pielęgniarstwie w kontekście niepowodzenia w działaniach terapeutyczno-pielęgnacyjnych;
- A.W8. system ubezpieczeń w zakresie odpowiedzialności cywilnej;
- A.W9. uwarunkowania prawne przetwarzania danych wrażliwych w systemie ochrony zdrowia;
- A.W10. poziomy uprawnień do udzielania świadczeń zdrowotnych przez pielęgniarkę w odniesieniu do poziomów kwalifikacji pielęgniarskich;
- A.W11. metody zarządzania w systemie ochrony zdrowia;
- A.W12. zasady funkcjonowania organizacji i budowania struktur;
- A.W13. pojęcie kultury organizacyjnej i czynników ją determinujących;
- A.W14. mechanizmy podejmowania decyzji w zarządzaniu;
- A.W15. style zarządzania i znaczenie przywództwa w rozwoju pielęgniarstwa;
- A.W16. zasady świadczenia usług pielęgniarskich i sposób ich finansowania;
- A.W17. specyfikę funkcji kierowniczych, w tym istotę delegowania zadań;
- A.W18. metody diagnozy organizacyjnej, koncepcję i teorię zarządzania zmianą oraz zasady zarządzania strategicznego;

- A.W19. problematykę zarządzania zasobami ludzkimi;
- A.W20. uwarunkowania rozwoju zawodowego pielęgniarek;
- A.W21. naukowe podstawy ergonomii w środowisku pracy;
- A.W22. modele i strategie zarządzania jakością;
- A.W23. podstawowe pojęcia z zakresu dydaktyki medycznej;
- A.W24. zasady przygotowania do działalności dydaktycznej;
- A.W25. metody nauczania i środki dydaktyczne stosowane w kształceniu przeddyplomowym i podyplomowym;
- A.W26. Europejską Konwencję o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności;
- A.W27. teorię pielęgniarstwa wielokulturowego Madeleine Leininger;
- A.W28. kulturowe uwarunkowania zapewnienia opieki z uwzględnieniem zachowań zdrowotnych i podejścia do leczenia;
- A.W29. różnice kulturowe i religijne w postrzeganiu człowieka i w komunikacji międzykulturowej.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

- A.U1. wskazywać rolę wsparcia społecznego i psychologicznego w opiece nad osobą zdrową i chorą;
- A.U2. wskazywać metody radzenia sobie ze stresem;
- A.U3. oceniać zdarzenia w praktyce zawodowej pielęgniarki w kontekście zgodności z przepisami prawa oraz możliwości i sposobów dochodzenia roszczeń, a także wskazywać możliwości rozwiązania danego problemu;
- A.U4. kwalifikować daną sytuację zawodową w odniesieniu do prawa cywilnego, karnego i zawodowego;
- A.U5. analizować przyczyny błędów medycznych i proponować działania zapobiegawcze;
- A.U6. analizować strukturę zadań zawodowych pielęgniarek w kontekście posiadanych kwalifikacji;
- A.U7. stosować metody analizy strategicznej niezbędne dla funkcjonowania podmiotów wykonujących działalność leczniczą;
- A.U8. organizować i nadzorować prace zespołów pielęgniarstwa;
- A.U9. stosować różne metody podejmowania decyzji zawodowych i zarządczych;

- A.U10. planować zasoby ludzkie, wykorzystując różne metody, organizować rekrutację pracowników i realizować proces adaptacji zawodowej;
- A.U11. opracowywać plan rozwoju zawodowego własnego i podległego personelu pielęgniarskiego;
- A.U12. przygotowywać opisy stanowisk pracy dla pielęgniarek oraz zakresy obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności;
- A.W13. opracowywać harmonogramy pracy personelu w oparciu o ocenę zapotrzebowania na opiekę pielęgniarską;
- A.U14. nadzorować jakość opieki pielęgniarskiej w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, w tym przygotować ten podmiot do zewnętrznej oceny jakości;
- A.U15. dobierać odpowiednie środki i metody nauczania w działalności dydaktycznej;
- A.U16. dokonywać weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się i organizacji procesu kształcenia zawodowego;
- A.U17. wykorzystywać w pracy zróżnicowanie w zakresie komunikacji interpersonalnej wynikające z uwarunkowań kulturowych, etnicznych, religijnych i społecznych;
- A.U18. stosować w praktyce założenia teorii pielęgniarstwa wielokulturowego Madeleine Leininger;
- A.U19. rozpoznawać kulturowe uwarunkowania żywieniowe i transfuzjologiczne;
- A.U20. uwzględniać uwarunkowania religijne i kulturowe potrzeb pacjentów w opiece zdrowotnej;
- A.U21. porozumiewać się w języku angielskim na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Kształcenia Językowego.

B. ZAAWANSOWANA PRAKTYKA PIELĘGNIARSKA (farmakologia i ordynowanie produktów leczniczych; pielęgniarstwo epidemiologiczne; endoskopia; poradnictwo w pielęgniarstwie; koordynowana opieka zdrowotna; promocja zdrowia i świadczenia profilaktyczne; opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych, w tym: niewydolność krążenia i zaburzenia rytmu, nadciśnienie tętnicze, niewydolność oddechowa, leczenie nerkozastępcze, cukrzyca, choroba nowotworowa, rany przewlekłe i przetoki, ból, leczenie żywieniowe, tlenoterapia ciągła i wentylacja mechaniczna, zaburzenia układu nerwowego, zaburzenia zdrowia psychicznego)

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

- B.W1. mechanizmy działania produktów leczniczych oraz ich przemiany w ustroju zależne od wieku i problemów zdrowotnych;
- B.W2. regulacje prawne związane z refundacją leków, wyrobów medycznych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego;
- B.W3. zasady ordynowania produktów leczniczych zawierających określone substancje czynne, z wyłączeniem leków zawierających substancje bardzo silnie działające, środki odurzające i substancje psychotropowe, oraz określonych wyrobów medycznych, w tym wystawiania na nie recept lub zleceń;
- B.W4. objawy i skutki uboczne działania leków zawierających określone substancje czynne;
- B.W5. założenia organizacji i nadzoru epidemiologicznego w zakładach opieki zdrowotnej;
- B.W6. uwarunkowania występowania, kontroli i profilaktyki zakażeń szpitalnych w różnych oddziałach szpitalnych, z uwzględnieniem czynników etologicznych, w tym patogenów alarmowych;
- B.W7. zasady planowania, opracowania, wdrażania i nadzorowania działań zapobiegawczych oraz przeciwepidemicznych;
- B.W8. organizację i funkcjonowanie pracowni endoskopowej oraz zasady wykonywania procedur endoskopowych;
- B.W9. diagnostyczne i terapeutyczne możliwości endoskopii w zakresie przewodu pokarmowego, dróg oddechowych, urologii, ginekologii, laryngologii, anestezjologii i ortopedii;
- B.W10. zasady prowadzenia dokumentacji medycznej obowiązujące w pracowni endoskopowej;
- B.W11. założenia teoretyczne poradnictwa w pracy pielęgniarki bazujące na regulacjach prawnych i transteoretycznym modelu zmiany (Prochaska i DiClemente);
- B.W12. predyktory funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego, z uwzględnieniem choroby przewlekłej;
- B.W13. metody oceny stanu zdrowia pacjenta w poradnictwie pielęgniarskim;
- B.W14. zasady postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych problemów zdrowotnych;
- B.W15. zasady doboru badań diagnostycznych i interpretacji ich wyników w zakresie posiadanych uprawnień zawodowych;

- B.W16. modele opieki koordynowanej funkcjonujące w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach;
- B.W17. regulacje prawne w zakresie koordynacji opieki zdrowotnej nad świadczeniobiorcą w systemie ochrony zdrowia;
- B.W18. zasady koordynowania programów zdrowotnych oraz procesu organizacji i udzielania świadczeń zdrowotnych w różnych obszarach systemu ochrony zdrowia;
- B.W19. zasady funkcjonowania zespołów interdyscyplinarnych w opiece zdrowotnej;
- B.W20. założenia i zasady opracowywania standardów postępowania pielęgniarskiego z uwzględnieniem praktyki opartej na dowodach naukowych w medycynie (*evidence based medicine*) i w pielęgniarstwie (*evidence based nursing practice*);
- B.W21. założenia i zasady tworzenia oraz ewaluacji programów zdrowotnych oraz metody edukacji terapeutycznej;
- B.W22. zakres profilaktyki i prewencji chorób zakaźnych, chorób społecznych i chorób cywilizacyjnych;
- B.W23. procedurę i zakres bilansu zdrowia dziecka i osoby dorosłej;
- B.W24. badania profilaktyczne oraz programy profilaktyczne finansowane ze środków publicznych przez Narodowy Fundusz Zdrowia;
- B.W25. zasady postępowania diagnostyczno-terapeutycznego i opieki nad pacjentami z nadciśnieniem tętniczym, zaburzeniami rytmu serca, przewlekłą niewydolnością krążenia oraz nowoczesne technologie wykorzystywane w terapii i monitorowaniu pacjentów z chorobami układu krążenia;
- B.W26. patomechanizm, objawy, diagnostykę i postępowanie pielęgniarskie w przewlekłej niewydolności oddechowej;
- B.W27. technikę badania spirometrycznego;
- B.W28. standardy specjalistycznej opieki pielęgniarskiej nad pacjentem w przebiegu leczenia nerkozastępczego w technikach przerywanych i technikach ciągłych (*Continuous Renal Replacement Therapy, CRRT*);
- B.W29. zasady funkcjonowania stacji dializ i leczenia nerkozastępczego (ciągła ambulatoryjna dializa otrzewnowa CADO, ambulatoryjna dializa otrzewnowa ADO, hemodializa, hiperalimentacja);
- B.W30. przyczyny i zasady postępowania diagnostyczno-terapeutycznego oraz opieki nad pacjentami z niewydolnością narządową;

- B.W31. zasady opieki nad pacjentem przed i po przeszczepieniu narządów;
- B.W32. zasady i metody prowadzenia edukacji terapeutycznej pacjenta, jego rodziny i opiekuna w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji w cukrzycy, astmie i przewlekłej obturacyjnej chorobie płuc;
- B.W33. patomechanizm cukrzycy, astmy i przewlekłej obturacyjnej choroby płuc oraz powikłania i zasady koordynacji działań związanych z prowadzeniem edukacji terapeutycznej;
- B.W34. etiopatogenezę nowotworzenia, epidemiologię i profilaktykę chorób nowotworowych;
- B.W35. zasady leczenia i opieki nad pacjentem z chorobą nowotworową, w tym terapii spersonalizowanej;
- B.W36. zasady i sposoby pielęgnowania pacjenta po radioterapii i chemioterapii;
- B.W37. metody rozpoznawania reakcji pacjenta na chorobę i leczenie onkologiczne;
- B.W38. metody oceny ran przewlekłych i ich klasyfikację;
- B.W39. nowoczesne metody terapii i rolę hiperbarii tlenowej oraz terapii podciśnieniowej w procesie leczenia najczęściej występujących ran przewlekłych, w szczególności owrzodzeń żylnych, owrzodzeń niedokrwiennych, odleżyn, odmrożeń, zespołu stopy cukrzycowej;
- B.W40. zasady doboru opatrunków w leczeniu ran przewlekłych;
- B.W41. zasady przygotowania pacjenta i jego rodziny w zakresie profilaktyki występowania ran oraz ich powikłań;
- B.W42. zasady oceny funkcjonowania przetoki jelitowej i moczowej oraz ich powikłań;
- B.W43. zasady przygotowania pacjenta z przetoką jelitową i moczową oraz jego rodziny do samoobserwacji i samoopieki oraz zasady doboru sprzętu stomijnego i jego refundacji;
- B.W44. metody oceny bólu w różnych sytuacjach klinicznych i farmakologiczne oraz niefarmakologiczne metody jego leczenia;
- B.W45. zasady współpracy z zespołem żywieniowym w planowaniu i realizacji metod, technik oraz rodzajów żywienia dojelitowego i pozajelitowego w ramach profilaktyki powikłań;
- B.W46. zasady stosowania nowoczesnych metod tlenoterapii, monitorowania stanu pacjenta leczonego tlenem i toksyczności tlenu;
- B.W47. wskazania i zasady stosowania wentylacji mechanicznej inwazyjnej i nieinwazyjnej oraz możliwe powikłania jej zastosowania;

- B.W48. wpływ choroby przewlekłej na funkcjonowanie psychofizyczne człowieka i kształtowanie więzi międzyludzkich;
- B.W49. przyczyny, objawy i przebieg depresji, zaburzeń lękowych oraz uzależnień;
- B.W50. zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentem z zaburzeniami psychicznymi, w tym depresją i zaburzeniami lękowymi, oraz pacjentem uzależnionym;
- B.W51. zakres pomocy i wsparcia w ramach świadczeń oferowanych osobom z problemami zdrowia psychicznego i ich rodzinom lub opiekunom;
- B.W52. zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentem z zaburzeniami układu nerwowego, w tym chorobami degeneracyjnymi.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

- B.U1. dobierać i przygotowywać zapis form recepturowych leków zawierających określone substancje czynne, na podstawie ukierunkowanej oceny stanu pacjenta;
- B.U2. interpretować charakterystyki farmaceutyczne produktów leczniczych;
- B.U3. ordynować leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne oraz wystawiać na nie recepty lub zlecenia;
- B.U4. dobierać i zlecać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne w zależności od potrzeb pacjenta;
- B.U5. stosować zasady zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych oraz nadzoru epidemiologicznego w różnych zakładach opieki zdrowotnej;
- B.U6. planować i przeprowadzać edukację personelu w zakresie profilaktyki i zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych;
- B.U7. wykorzystywać wskaźniki jakości zarządzania opieką pielęgniarską w nadzorze epidemiologicznym;
- B.U8. uczyć pacjenta i jego rodzinę postępowania przed planowanym i po wykonanym procesie diagnostyki i terapii endoskopowej;
- B.U9. współuczestniczyć w procesie diagnostyki i terapii endoskopowej;
- B.U10. prowadzić dokumentację medyczną w pracowni endoskopowej;
- B.U11. diagnozować zagrożenia zdrowotne pacjenta z chorobą przewlekłą;
- B.U12. oceniać adaptację pacjenta do choroby przewlekłej;
- B.U13. udzielać porad osobom zagrożonym uzależnieniami i uzależnionym, wykorzystując transteoretyczny model zmian (Prochaska i DiClemente);

- B.U14. przygotowywać materiały edukacyjne dla pacjenta i jego rodziny w ramach poradnictwa zdrowotnego;
- B.U15. wykorzystywać zasoby technologiczne dla potrzeb poradnictwa zdrowotnego;
- B.U16. dobierać i stosować metody oceny stanu zdrowia pacjenta w ramach udzielania porad pielęgniarskich;
- B.U17. dokonywać wyboru i zlecać badania diagnostyczne w ramach posiadanych uprawnień zawodowych;
- B.U18. wdrażać działania terapeutyczne w zależności od oceny stanu pacjenta w ramach posiadanych uprawnień zawodowych;
- B.U19. koordynować realizację świadczeń zdrowotnych dla pacjentów ze schorzeniami przewlekłymi;
- B.U20. opracowywać diagnozę potrzeb zdrowotnych i plan organizacji opieki oraz leczenia na poziomie organizacji i międzyinstytucjonalnym;
- B.U21. planować i koordynować proces udzielania świadczeń zdrowotnych, z uwzględnieniem kryterium jakości i efektywności;
- B.U22. dostosowywać do rozpoznanych potrzeb zdrowotnych dostępne programy promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej;
- B.U23. wdrażać programy promocji zdrowia dla pacjentów i ich rodzin;
- B.U24. stosować wybrane metody edukacji zdrowotnej;
- B.U25. prowadzić działania w zakresie profilaktyki i prewencji chorób zakaźnych, chorób społecznych i chorób cywilizacyjnych;
- B.U26. reagować na swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy;
- B.U27. przygotowywać pacjenta z nadciśnieniem tętniczym, przewlekłą niewydolnością krążenia i zaburzeniami rytmu serca do samoopieki i samopielęgnacji;
- B.U28. planować i przeprowadzać edukację terapeutyczną pacjenta, jego rodziny i opiekuna w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji przy nadciśnieniu tętniczym, w przewlekłej niewydolności krążenia i przy zaburzeniach rytmu serca;
- B.U29. wykorzystywać nowoczesne technologie informacyjne do monitorowania pacjentów z chorobami układu krążenia;
- B.U30. wykonywać badania spirometryczne i interpretować ich wyniki;

- B.U31. sprawować specjalistyczną opiekę pielęgniarstwa nad pacjentem w przebiegu leczenia nerkozastępczego w technikach przerywanych oraz technikach ciągłych (*Continuous Renal Replacement Therapy, CRRT*);
- B.U32. planować i przeprowadzać edukację terapeutyczną pacjenta, jego rodziny i opiekuna w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji podczas dializy i hemodializy;
- B.U33. planować i sprawować opiekę pielęgniarstwa nad pacjentem z niewydolnością narządową, przed i po przeszczepieniu narządów;
- B.U34. wykorzystywać aktualną wiedzę w celu zapewnienia wysokiego poziomu edukacji terapeutycznej pacjentów chorych na cukrzycę, ich rodzin i opiekunów;
- B.U35. planować i koordynować opiekę nad pacjentem chorym na cukrzycę;
- B.U36. motywować pacjenta chorego na cukrzycę do radzenia sobie z chorobą i do współpracy w procesie leczenia;
- B.U37. planować opiekę nad pacjentami z wybranymi chorobami nowotworowymi leczonymi systemowo;
- B.U38. stosować metody i środki łagodzące skutki uboczne chemioterapii i radioterapii;
- B.U39. rozpoznawać sytuację psychiczną pacjenta i jego reakcje na chorobę oraz proces leczenia, a także udzielać mu wsparcia motywacyjno-edukacyjnego;
- B.U40. oceniać i klasyfikować rany przewlekłe;
- B.U41. dobierać opatrunki z uwzględnieniem rodzaju i stanu rany;
- B.U42. przygotowywać pacjenta i jego rodzinę do profilaktyki, samokontroli i pielęgnacji rany;
- B.U43. stosować nowoczesne techniki pielęgnacji przetok jelitowych i moczowych;
- B.U44. przygotowywać pacjenta ze stomią do samoopieki i zapewniać doradztwo w doborze sprzętu stomijnego;
- B.U45. oceniać natężenie bólu według skal z uwzględnieniem wieku pacjenta i jego stanu klinicznego;
- B.U46. dobierać i stosować metody leczenia farmakologicznego bólu oraz stosować metody niefarmakologicznego leczenia bólu w zależności od stanu klinicznego pacjenta;
- B.U47. monitorować skuteczność leczenia przeciwbólowego;
- B.U48. prowadzić edukację pacjenta w zakresie samokontroli i samopielęgnacji w terapii bólu;
- B.U49. wykorzystywać standaryzowane narzędzia w przeprowadzaniu oceny stanu odżywienia pacjenta;
- B.U50. monitorować stan ogólny pacjenta w czasie leczenia żywieniowego;

- B.U51. prowadzić żywienie dojelitowe z wykorzystaniem różnych technik, w tym pompy perystaltycznej i żywienia pozajelitowego drogą żył centralnych i obwodowych;
- B.U52. przygotowywać sprzęt i urządzenia do wdrożenia wentylacji mechanicznej inwazyjnej, w tym wykonywać test aparatu;
- B.U53. obsługiwać respirator w trybie wentylacji nieinwazyjnej;
- B.U54. przygotowywać i stosować sprzęt do prowadzenia wentylacji nieinwazyjnej;
- B.U55. zapewniać pacjentowi wentylovanemu mechanicznie w sposób inwazyjny kompleksową opiekę pielęgniarską;
- B.U56. komunikować się z pacjentem wentylovanym mechanicznie z wykorzystaniem alternatywnych metod komunikacji;
- B.U57. oceniać potrzeby zdrowotne pacjenta z zaburzeniami psychicznymi, w tym depresją i zaburzeniami lękowymi, oraz pacjenta uzależnionego, a także planować interwencje zdrowotne;
- B.U58. analizować i dostosowywać do potrzeb pacjenta dostępne programy promocji zdrowia psychicznego;
- B.U59. rozpoznawać sytuację życiową pacjenta w celu zapobiegania jego izolacji społecznej;
- B.U60. prowadzić psychoedukację pacjenta z zaburzeniami psychicznymi, w tym depresją i zaburzeniami lękowymi, oraz pacjenta uzależnionego i jego rodziny (opiekuna), a także stosować treningi umiejętności społecznych jako formę rehabilitacji psychiatrycznej;
- B.U61. sprawować zaawansowaną opiekę pielęgniarską nad pacjentem z zaburzeniami układu nerwowego, w tym z chorobami degeneracyjnymi.

C. BADANIA NAUKOWE I ROZWÓJ PIELĘGNIARSTWA (badania naukowe w pielęgniarstwie, statystyka medyczna, informacja naukowa, praktyka pielęgniarska oparta na dowodach naukowych, pielęgniarstwo w perspektywie międzynarodowej, seminarium dyplomowe)

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

- C.W1. kierunki, zakres i rodzaj badań naukowych w pielęgniarstwie;
- C.W2. reguły dobrych praktyk w badaniach naukowych;
- C.W3. metody i techniki badawcze stosowane w badaniach naukowych w pielęgniarstwie;
- C.W4. zasady przygotowywania baz danych do analiz statystycznych;
- C.W5. narzędzia informatyczne, testy statystyczne i zasady opracowywania wyników badań naukowych;

- C.W6. źródła naukowej informacji medycznej;
- C.W7. sposoby wyszukiwania informacji naukowej w bazach danych;
- C.W8. zasady praktyki opartej na dowodach naukowych w medycynie (*evidence based medicine*) i w pielęgniarstwie (*evidence based nursing practice*);
- C.W9. systemy kształcenia przeddyplomowego i podyplomowego pielęgniarek w wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;
- C.W10. procedurę uznawania kwalifikacji zawodowych pielęgniarek w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej;
- C.W11. systemy opieki pielęgniarstwiej i współczesne kierunki rozwoju opieki pielęgniarstwiej;
- C.W12. zasady dostępu obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej do świadczeń zdrowotnych w świetle prawa Unii Europejskiej;
- C.W13. rolę i priorytety polityki zdrowotnej Światowej Organizacji Zdrowia oraz Komisji Europejskiej.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

- C.U1. wskazywać kierunki i zakres badań naukowych w pielęgniarstwie;
- C.U2. zaplanować badanie naukowe i omówić jego cel oraz spodziewane wyniki;
- C.U3. przeprowadzić badanie naukowe, zaprezentować i zinterpretować jego wyniki oraz odnieść je do aktualnego stanu wiedzy;
- C.U4. przygotowywać bazy danych do obliczeń statystycznych;
- C.U5. stosować testy parametryczne i nieparametryczne dla zmiennych zależnych i niezależnych;
- C.U6. korzystać ze specjalistycznej literatury naukowej krajowej i zagranicznej, naukowych baz danych oraz informacji i danych przekazywanych przez międzynarodowe organizacje i stowarzyszenia pielęgniarstwiej;
- C.U7. przygotowywać rekomendacje w zakresie opieki pielęgniarstwiej w oparciu o dowody naukowe.